

MEMO

Aan: Burgemeester Hans van der Pas
Van:
Datum: 7 april 2025
Betreft: Onaangekondigde demonstraties bij Kruisherenskapel/Lieve vrouwenplein

Inhoud memo:

Inleiding:

N.a.v. het besluit van het college om opvangplekken te realiseren in de gemeente Maashorst, waaronder 300 asielzoekers op de Boekelsedijk, en een combinatie van doelgroepen in Schaijk en Zeeland, zien we toenemend ongenoegen bij een groep inwoners. Met name op Facebook wordt er opgeroepen om massaal te verzamelen bij de Kruisherenskapel en het Lieve vrouwenplein in Uden, tijdens de inwonersavond op 9 april.

Uitgangspunten

Rekening houdend met het (grond-)recht op demonstratie / betoging hebben we de volgende uitgangspunten vastgesteld:

1. De uitoefening van het recht tot vergadering en betoging (artikel 9 Grondwet) moet in de basis worden gefaciliteerd, mits dit binnen de kaders van geldende wet- en regelgeving plaatsvindt (demonstreren mag, behoudens ieders verantwoordelijkheid voor de wet). De beoordeling van demonstraties en besluitvorming over de facilitering en bestuurlijke handhaving is een bevoegdheid die ligt bij de burgemeester (eventueel in afstemming met de driehoek).
2. De bescherming van gezondheid, verkeersveiligheid en het voorkomen van wanordelijkheden (conform artikel 2 Wom) bieden de wettelijke grondslagen voor een eventuele beperking of een verbod. Ook onaangekondigde demonstraties worden in beginsel toegestaan. Een beperking of aanwijzing kan bijvoorbeeld inhouden dat men op een andere, veilige, locatie de gelegenheid krijgt om te demonstreren.
3. Op de openbare weg is de gemeente samen met de politie verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. De lokale gezagsdriehoek heeft tolerantiegrenzen (zoals hieronder beschreven) vastgesteld waarvan de politie de openbare orde kan handhaven.
4. Uitgangspunt is contact leggen met demonstranten, verbinding zoeken voor en tijdens de demonstratie en gefaseerd en de-escalerend optreden. Waar mogelijk en noodzakelijk wordt opgetreden tegen personen die oproepen tot het plegen van strafbare gedragingen (o.g.v. strafrecht). Wanneer personen structureel overlast veroorzaken en daarmee zorgen voor ernstige verstoringen van de openbare orde kan gedacht worden aan een persoonsgerichte bestuurlijke maatregel (bijvoorbeeld een gebiedsverbod of last onder dwangsom).
5. Wanneer de organisator van tevoren niet bekend is of contact met organisator stroef verloopt, spant de politie zich in om ter plekke contact te leggen met de organisator om bovenstaande afspraken te maken.

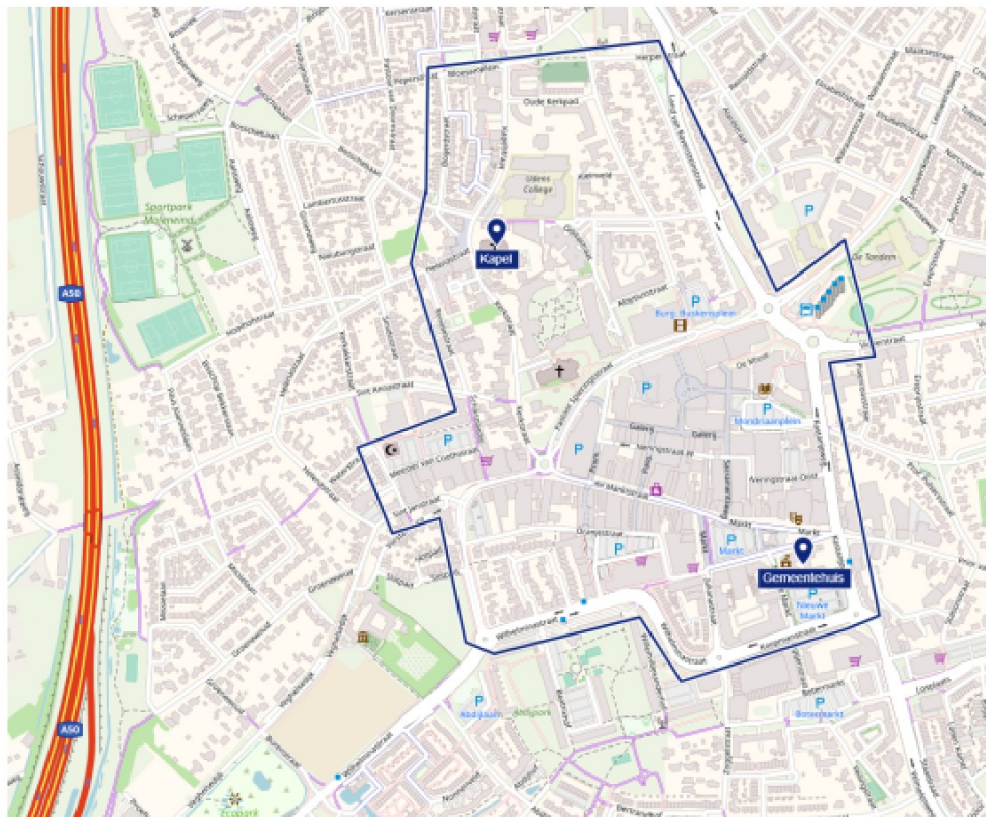
6. De demonstratie die mogelijk gaat plaatsvinden bij of rondom de Kruisherenskapel op 9, 10, 16 en/of 17 april 2025, mag plaatsvinden in het daarvoor aangewezen gebied. Dat geldt ook in de situatie dat de demonstratie niet formeel is aangemeld; zie aanwezig gebied pag. 5.
7. Op 9 en 16 april (inwonersavonden) wordt het gebied rondom de Kruisherenskapel samen met het centrum van Uden aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Op 10 en 17 april (raadsinformatieavond en commissievergadering) wordt het gemeentehuis en de parkeerplaatsen daaromheen aangewezen als veiligheidsrisicogebied.
8. De veiligheid van zowel demonstranten, omstanders (zoals bezoekers van de inwonersavond), als politie en andere medewerkers met een toezichthoudende, dan wel hulpverlenende taak moet worden gegarandeerd. Dit houdt in dat de politie maatregelen neemt om ongeregelde heden te voorkomen.
9. In het geval de burgemeester aanwijzingen heeft gegeven ter beperking van de uitoefening van het recht op demonstreren (artikel 6 WOM) of de demonstratie heeft beëindigd op grond van artikel 7 WOM, vordert de politie de demonstranten om uit elkaar te gaan en de plaats van de demonstratie te verlaten; indien aan die vordering niet wordt voldaan, geschiedt handhavend optreden op basis van overtreding van artikel 11 WOM.
10. In hoeverre iets een demonstratie is, is aan het lokaal gezag om te beoordelen. Als een activiteit geen demonstratie is, kan het reguliere instrumentarium worden gehanteerd. Concreet: als sprake is van (vrees voor) ernstige wanordelijkheden kunnen ultimo de noodbevoegdheden van de burgemeester (waaronder noodbevel, noodverordening, instellen veiligheidsrisicogebied) worden ingezet.
11. Het ontwrichten van de samenleving of het uitoefenen van dwang vallen niet onder de bescherming van de grondwet. Als de kern van de actie dwang betreft, is er geen sprake van een demonstratie en is de WOM niet van toepassing.

Tolerantiegrenzen

De politie kan optreden als er sprake is van:

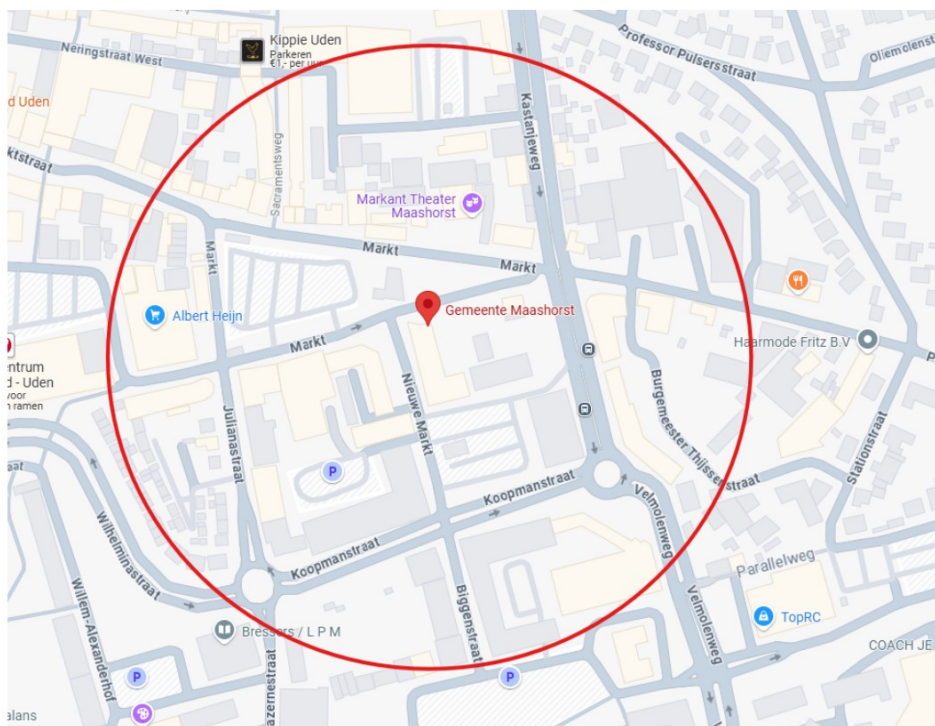
1. het plegen van strafbare feiten;
2. blokkades van doorgaande routes, vitale knooppunten, overheidsgebouwen, bedrijven en instellingen;
3. direct gevaar voor personen en/of goederen;
4. een dreigende confrontaties tussen de demonstranten en andere groepen mensen;
5. het verstoren van de openbare orde voorafgaand aan, tijdens en na afloop van de demonstratie en/of bijeenkomst;
6. het door aard, omvang of tijdsduur van de actie op onaanvaardbare wijze schade toebrengen aan derden;
8. dreigen met geweld en/of gebruiken van geweld tegen de hulpdiensten en/of derden;
9. het belemmeren van, dreigen of daadwerkelijk gebruik van geweld tegen, de politie, andere hulpverlenende instanties of overheidspersoneel zoals boa's, politici, in de uitoefening van hun publieke taak, alsmede de aanwezige media, beveiligers en verkeersregelaars;
10. het in gevaar brengen van verkeer op water, aan land of in de lucht;
11. het gooien van goederen die bestemd zijn personen letsel aan te brengen of goederen te vernielen;
12. het bezitten, afsteken of gooien- van vuurwerk;

13. overtredingen van de Wet Wapens en Munitie;
14. discriminatoire uitslatingen, -geschriften of -afbeeldingen of racistische leuzen;
15. (mondeling of bij geschrift) aanzetten tot haat of discriminatie van mensen (art.137d SR);
16. het in brand steken van voorwerpen en overige verbrandingen;
17. anderszins aanzetten tot geweld tegen personen of goederen;
18. meevoeren van voorwerpen geschikt om te worden gebruikt bij wanordelijkheden zoals een ketting, knuppel en beschermende middelen;
19. het meevoeren van wapens en/of voorwerpen die bedreigend, strafbaar en/of in mensenmassa gevaarlijk zijn of tot kennelijk doel hebben het politieoptreden te hinderen (fakkels, lange stokken met vlaggen);
20. gedragingen verrichten die bedoeld zijn mensen en/of gebouwen te besmeuren, bijvoorbeeld met behulp van slachtafval;
21. het met zich voeren en tonen van tekens, afbeeldingen en/of het uiten van teksten die beledigend, opruiend of discriminerend zijn;
22. het dragen van gezicht bedekkende kleding of kledingstukken die het doel hebben om herkenning te voorkomen (bivakmutsen, helmen, sjaals, e.d.);
23. het doxen (het verzamelen van iemands persoonlijke informatie om deze vervolgens openbaar te maken, (vaak) met als doel deze personen te intimideren, bedreigen etc.);
24. het bevestigen van eventuele spandoeken aan andermans eigendommen.

Veiligheidsrisicogebied centrum Uden met Kruisherenkapel & Boekelsedijk 9 & 16 april

Veiligheidsrisicogebied gemeentehuis 10 en 17 april

Voorgestelde werkwijze

Wij adviseren om de mogelijke demonstranten een vaste plek op het Lieve vrouwenplein in Uden te geven waar ze kunnen demonstreren tijdens de inwonersbijeenkomst(en), zie volgende

pagina. Daarnaast wordt geadviseerd dat politie actief zichtbaar is rondom dit vak en in de gaten houdt of demonstranten zich aan de tolerantiegrenzen houden en in het aangewezen vak blijven.

Aangewezen locatie mogelijke demonstratie Lieve Vrouwenplein:

